

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Lubice Filovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne **JUDr. A. H.**, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej o poistnom**, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 14. apríla 2009, č.k. 21Sn/12/2008-62, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 14. apríla 2009, č.k. 21 Sn/12/2008-62, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 14. apríla 2009, č.k. 21Sn/12/2008-62, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 28. júla 2008 číslo 322-2063-GC-04/2008, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne,

pobočky v Žiline zo 4. marca 2008 číslo 701-4202/2008, o tom, že žalobkyni 31. decembra 2007 nezaniklo povinné poistenie ako samostatne zárobkovo činnéj osobe (ďalej len „SZČO“) aj keď sa ako advokátka stala spoločníčkou a zároveň konateľkou spoločnosti s ručením obmedzeným (ďalej len „spol. s r.o.“), ktorej predmetom činnosti je výkon advokácie. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie aj postup správnych orgánov boli v súlade so zákonom. *Stotožnil sa s právnym názorom žalovanej, podľa ktorého advokát, ktorý vykonáva svoju činnosť ako konateľ spol. s r.o. podľa zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) sa na účely zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) považuje za SZČO.* Mal za preukázané, že žalobkyňa nesplnila ani podmienky podľa § 21 zákona o sociálnom poistení pre zánik povinného nemocenského a dôchodkového poistenia SZČO. Podľa názoru krajského súdu žalovaná nepochybila, keď považovala za správne a zákonné rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o tom, že žalobkyni ako SZČO nezaniklo povinné nemocenské a dôchodkové poistenie, a preto žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie žalovanej a prvostupňového správneho orgánu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že krajský súd nesprávne právne posúdil zánik poistenia SZČO. Podľa jej názoru advokátka ako konateľ spol. s r.o., poskytujúcej advokátske služby, zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou, nie je podľa § 15 zákona o advokácii oprávnená poskytovať právne služby samostatne ako SZČO, lebo nositeľom tohto oprávnenia je v danom prípade spol. s r. o. ako právnická osoba s vlastnou právnou subjektivitou a nie jej konateľ, ktorý podľa jej názoru nie je viac nositeľom oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb a nedisponuje už oprávnením na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení. Od 1. januára 2008 nie je oprávnená vykonávať advokáciu samostatne a nositeľom tohto oprávnenia je spol. s r.o. Podľa názoru žalobkyne treba rozlišovať medzi odbornosťou advokáta, ktorá sa preukazuje zápisom advokáta do zoznamu vedeného SAK a oprávnením na výkon advokácie, o ktorom vydáva SAK

samostatné potvrdenie. Advokát ako konateľ spol. s r.o. nevykonáva advokáciu ako zárobkovú činnosť samostatne, ale len mene a na účet spoločnosti s r.o. Ani v § 5 zákona o sociálnom poistení nie je uvedené, že konateľ spol. s r.o. sa považuje za SZČO. Záver krajského súdu v tejto otázke je v rozpore nielen s zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ale aj Ústavou Slovenskej republiky a jej čl.13 Ústavy Slovenskej republiky. Zápis spol. s r.o. v sebe subsumuje jednak vznik oprávnenia na výkon advokácie pre túto spoločnosť a zároveň zánik oprávnenia advokáta ako fyzickej osoby na samostatný výkon advokácie ako SZČO.

Žalovaná navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na znenie § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení v ktorom sa nerozlišuje medzi činnosťou advokáta, vykonávajúceho svoje povolanie samostatne a činnosťou advokáta, ktorý vykonáva svoje povolanie ako konateľ spol. s r.o. Z uvedeného dôvodu treba aj takéhoto advokáta považovať za SZČO a tiež zdôraznila, že žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok pre zánik povinného sociálneho poistenia v súlade s § 21 zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10, § 246c a § 250ja Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Správne orgány ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobkyňi, ktorá sa stala od 1. januára 2008 spoločníčkou a zároveň konateľkou spoločnosti s ručením obmedzeným, poskytujúcou advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii nezaniklo povinné sociálne poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie ich správnosti dopĺňa, že *§ 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO na účely tohto zákona* a upravuje aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu existencia oprávnenia advokáta na výkon advokátskej činnosti, podmienené jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu má za následok, že musí byť považovaný za SZČO na účely zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b) a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. Vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r.o. a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorými môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná dostatočne zistila skutkový stav a krajský súd sa vysporiadal so všetkými právne významnými námietkami žalobkyne.

Námietky, ktorými žalobkyňa v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobkyňa uplatňovala už v konaní na súde prvého stupňa a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobkyne nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Žiline podľa § 219 ods.1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobkyňa v konaní nebola úspešná a žalovaná nárok na náhradu trov konania nemá.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31.marca 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová